

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) S. A. w W. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po K. A. (1), zmarłym w dniu 13 marca 2011 r. w O., zamieszkałym ostatnio w K. – gmina G.. Nadto, wniosła o zasądzenie solidarne od uczestników kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego i pełnomocnictwa według norm zastępstwa prawnego i pełnomocnictwa według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, iż K. A. (1) zmarł w dniu 13 marca 2011 r. jako kawaler. Wnioskodawca nie posiada informacji, czy spadkodawca pozostawił testament. Uczestnicy W. A. i D. A. jako rodzice spadkodawcy odrzucili spadek w sprawie X Ns 461/11. Wnioskodawca nie posiada informacji o innych uczestnikach uprawnionych do dziedziczenia z ustawy.

W dalszej kolejności wnioskodawca podał, że spadkodawca jest jego dłużnikiem z tytułu niespłaconej pożyczki, zatem ustalenie spadkobierców jest niezbędne celem podjęcia wobec spadkobierców czynności zmierzających do odzyskania wierzytelności banku wobec spadkodawcy.

Sąd ustalił, co następuje:

K. A. (1), zamieszkały ostatnio w K. – gmina G., zmarł w dniu 13 marca 2011 r. w O.. Wnioskodawcę i spadkobiercę łączyła umowa pożyczki nr (...) w kwocie 36.700,34 zł zawarta w dniu 11 kwietnia 2008 r.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu k. 5, umowa pożyczki z dnia 11.04.2008 r. k. 6-9)

Spadkodawca w chwili śmierci był kawalerem i nie miał dzieci. Nie pozostawił testamentu. Rodzice spadkodawcy W. A. i D. A. odrzucili spadek po synu w dniu 13 czerwca 2011 r. przed notariuszem w O. J. B., akt notarialny Rep. A nr 972/11.

Spadkodawca miał rodzeństwo przyrodnie – siostry M. B. i J. K., które odrzuciły spadek w dniu 04 lipca 2011 r. przed notariuszem w O. J. Z., akt notarialny Rep. A nr (...). M. B. ma dwoje małoletnich dzieci K. i E. zaś J. K. jest bezdzietna.

W dniu 07 października 2011 r., przed notariuszem w O. A. Z., akt notarialny Rep. A nr (...) M. B. i G. B., działając w imieniu małoletniej córki E. B. oświadczyli, że za zgodą Sądu Rejonowego w Olsztynie zawartą w prawomocnym postanowieniu z dnia 23 sierpnia 2011 r., sygn. akt III Nsm 618/11 – zawierającym zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem córki, odrzucili w całości spadek po wuju - K. A. (1). W dniu 14 września 2011 r., przed notariuszem w O. A. Z., akt notarialny Rep. A nr (...) M. B. i L. K., działając w imieniu małoletniego syna K. K. oświadczyli, że za zgodą Sądu Rejonowego w Olsztynie zawartą z dnia 23 sierpnia 2011 r., sygn. akt III Nsm 618/11 – zawierającą zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem syna, odrzucili w całości spadek po wuju - K. A. (1).

Z. A. (1) - dziadek spadkodawcy ze strony ojca W. A. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku na rozprawie w dniu 30 lipca 2013 r. Żona Z. K. zmarła jeszcze przed spadkodawcą w 1960 roku. Oprócz W. A., Z. i K. A. (2) tj. dziadkowie spadkodawcy mieli jeszcze jednego syna Z. A. (2). Wymieniony uczestnik reprezentowany jest przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu uczestnika, ustanowionego zarządzeniem z dnia 10 czerwca 2013 r., który złożył w jego imieniu oświadczenie o odrzuceniu spadku na rozprawie w dniu 30 stycznia 2014 r. Powyższe oświadczenie zostało złożone po upływie ustawowego terminu do złożenia oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku, liczonego od daty zawiadomienia kuratora o toczącym się postępowaniu (k.102).

Dziadek spadkodawcy ze strony matki zmarli jeszcze przed spadkodawcą tj. E. S. zmarł w 1987 r., a babcia spadkodawcy ze strony matki – A. S. (1) zmarła w 1978 roku. Oprócz matki spadkodawcy mieli oni syna R. i J.. Ich

syn J. S. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku na rozprawie w dniu 30 lipca 2013 r., a syn R. S. odrzucił spadek przed notariuszem niemieckim w B. w dniu 24 września 2013 r. Rep. nr (...).

J. S. posiada dzieci – E. M., K. O. i M. S., którzy na rozprawie w dniu 25 marca 2014 r. złożyli oświadczenie o odrzuceniu spadku. K. O. ma dwoje małoletnich dzieci A. i R..

W dniu 16 września 2014 r., przed notariuszem w B. M. R., akt notarialny Rep. A nr (...), K. O. i M. O., działając w imieniu małoletnich dzieci A. O. i R. O., oświadczyli, że odrzucają w całości spadek po K. A. (1). Zgoda Sądu Rejonowego w Olsztynie została zawarta w prawomocnym postanowieniu z dnia 28 kwietnia 2014 r., sygn. akt III Nsm 168/14 – zawierającym zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletnich (k.287).

R. S. ma syna A. S. (2), który odrzucił spadek po synu swej ciotki K. A. (1) w dniu 22 lipca 2014 r. przed notariuszem w S., akt notarialny Rep. A nr (...). A. S. (2) ma dwoje dzieci: C. S. i M. S., którzy odrzucili spadek przed notariuszem niemieckim w B. w Niemczech (k.493-500).

Niniejsza sprawa jest pierwszą o stwierdzenie nabycia spadku po K. A. (1). W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu spadkodawcy k. 5, zapewnienie spadkowe uczestnika W. A. k. 55, zapewnienie spadkowe uczestniczki D. A. k. 55-55v., akt notarialny Rep. A nr (...) k. 4-4v. akt sprawy I Ns 699/11, akt notarialny Rep. A nr 972/11 k. 3-4 akt sprawy X Ns 461/11, akt notarialny Rep. A nr (...) k. 3-4 akt sprawy I Ns 967/11, akt notarialny Rep. A nr (...) k. 3-3v. z akt sprawy I Ns 905/11,

akt notarialny Rep. A nr (...) k. 3-4 akt sprawy X Ns 783/14, dokumenty z akt sprawy I. N. 168/14, akty stanu cywilnego k. 78-80, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 82, akty stanu cywilnego k. 117-122, zapewnienie spadkowe uczestnika J. S. k. 133, zapewnienie spadkowe uczestnika Z. A. (1) k. 135, akt urodzenia k. 151, akt notarialny w języku niemieckim z tłumaczeniem k. 177-178, akty USC k. 179, oświadczenie uczestniczki D. A. k. 199, akty stanu cywilnego k. 232-234, odpis aktu urodzenia k. 259, odpisy aktów urodzenia k. 262-263, akty stanu cywilnego k. 266-267)

Sąd zważył, co następuje:

(...) Banku (...) S. A. w W. jako wierzyciela spadkodawcy o stwierdzenie nabycia spadku po K. A. (1) jest w pełni uzasadniony.

Zgodnie z art. 1025 § 1 k.c., wniosek o stwierdzenie nabycia spadku może złożyć każda osoba, która ma w tym interes. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie przyjmuje się, że do kręgu osób mających interes w stwierdzeniu nabycia spadku należy wierzyciel spadkodawcy, gdyż w ten sposób zostaje definitywnie wskazany dłużnik, od którego może domagać się spełnienia świadczenia.

Prawo polskie w treści przepisu art. 926 § 1 k.c. przewiduje dwa źródła powołania do spadku – przepisy ustawy oraz wolę spadkodawcy wyrażoną w testamentie. Ustawodawca w przepisie art. 926 § 2 k.c. przewidział pierwszeństwo testamentu nad ustawą. Dziedziczenie ustawowe zachodzi w sytuacji, gdy zmarły nie pozostawił testamentu – tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie.

W przedmiotowej sprawie spadkodawca zmarł jako bezdzietny kawaler. Zarówno jego rodzice jak i rodzeństwo odrzucili spadek w ustawowym terminie. Również małoletnie dzieci rodzeństwa to jest M. K. i E. B. odrzuciły spadek w terminie po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego na tą czynność.

Zgodnie zatem z przepisem Art. 934 kc w brzmieniu na dzień śmierci spadkodawcy tj.13 marca 2011 r.:

§ 1. W braku zstępnych, małżonka, rodziców, rodzeństwa i zstępnych rodzeństwa spadkodawcy cały spadek przypada dziadkom spadkodawcy; dziedziczą oni w częściach równych.

§ 2. Jeżeli ktoś z dziadków spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego zstępny. Podział tego udziału następuje według zasad, które dotyczą podziału spadku między zstępnych spadkodawcy.

§ 3. W braku zstępnych tego z dziadków, który nie dożył otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada pozostałym dziadkom w częściach równych.

Otwarcia spadku dożył tylko jeden dziadek spadkodawcy tj. Z. A. (1) jednak w ustawowym terminie odrzucił on spadek. Udział spadkowy dziadków spadkodawcy przypadł więc na zstępnych dziadków tj. Z. syna Z. i K. A. (2) oraz J. i R. S. syna E. i A. S. (1). Wszyscy wymienieni z wyjątkiem Z. A. (2) odrzucili jednak spadek w przepisany termin. Również dzieci J. S. E. M., K. O. oraz M. S. odrzuciły spadek jak i syn R. S. odrzucił spadek co wskazano poniżej.

J. S. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku na rozprawie w dniu 30 lipca 2013 r., a syn R. S. odrzucił spadek przed notariuszem niemieckim w B. w dniu 24 września 2013 r. Rep. nr (...).

J. S. posiada dzieci – E. M., K. O. i M. S., którzy na rozprawie w dniu 25 marca 2014 r. złożyli oświadczenie o odrzuceniu spadku. K. O. ma dwoje małoletnich dzieci A. i R..

W dniu 16 września 2014 r., przed notariuszem w B. M. R., akt notarialny Rep. A nr (...), K. O. i M. O., działając w imieniu małoletnich dzieci A. O. i R. O., oświadczyli, że odrzucają w całości spadek po K. A. (1). Zgoda Sądu Rejonowego w Olsztynie została zawarta w prawomocnym postanowieniu z dnia 28 kwietnia 2014 r., sygn. akt III Nsm 168/14 – zawierającym zezwolenie na dokonanie czynności przekraczającej zakres zwykłego zarządu majątkiem małoletnich (k.287).

R. S. ma syna A. S. (2), który odrzucił spadek po synu swej ciotki K. A. (1) w dniu 22 lipca 2014 r. przed notariuszem w S., akt notarialny Rep. A nr (...). A. S. (2) ma dwoje dzieci: C. S. i M. S., którzy odrzucili spadek przed notariuszem niemieckim w B. w Niemczech (k.493-500).

Wobec tego do spadku doszedł Z. A. (2) syn Z. A. (1) tj. dziadka spadkodawcy. Uczestnik ten zastępowany był w sprawie przez kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu w osobie A. K. (art.510 § 2 kpc), która na rozprawie w dniu 30 stycznia 2014 r. złożyła oświadczenie o odrzuceniu spadku po K. A. (1) (k.198). Doręczenie pism w trybie art.144 § 3 kpc w zw. z art.13 § 2 kpc kuratorowi oraz zawiadomienie o terminie nastąpiło w dniu 05 lipca 2013 r. (k.102). Sąd nie uzależnił bowiem skuteczności doręczenia od upływu oznaczonego terminu od wywieszenia obwieszczenia o ustanowieniu kuratora.

Zgodne zaś z art.1015 § 1 kc oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania,

§ 2. Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku.

Dla spadkobiercy powołanego do dziedziczenia w dalszej kolejności termin z art. 1015 § 1 KC zaczyna biec od chwili, w której dowiedział się, że osoby dochodzące do spadku przed nim (silniej powołane) nie chcą lub nie mogą dziedziczyć, np. spadek odrzuciły, zostały uznane za niegodne, wydziedziczone w testamencie lub wykluczone od dziedziczenia w testamencie negatywnym, a także przed śmiercią spadkodawcy zrzekły się dziedziczenia po nim (por. post. SN z 13.12.2012 r., V CSK 18/12, L.).

Wobec powyższego Sąd przyjął iż termin do złożenia oświadczenia o odrzuceniu spadku, który zaczął bieg od 05 lipca 2013 r. upłynął bezskutecznie z dniem 5 stycznia 2014 r. Mając to na względzie na podstawie przepisów wyżej cytowanych sąd orzekł jak w punkcie I postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art.520 § 1 kpc. O kosztach sądowych, w postaci wynagrodzenia kuratora w wysokości 60 zł (punkt III postanowienia) i w pozostałej części wynagrodzenia tłumacza języka niemieckiego, uiszczonych tymczasowo ze Skarbu Państwa Sąd orzekł jak w punkcie IV postanowienia mając

na względzie, iż to wnioskodawca będący wierzycielem spadkodawcy był najbardziej zainteresowany wynikiem postępowania.

SSR Katarzyna Jerka